

İSLAMİ İLİMLER ARASTIRMA VAKFI
THE FOUNDATION FOR RESEARCH ISLAMIC SCIENCES
المركز الإسلامي للدراسات والبحوث
2007

TÜRKİYE STRATEJİK ARASTIRMALAR MERKEZİ
TURKISH ASIAN CENTER FOR STRATEGIC STUDIES

İSLAM ÜLKELERİNDE EĞİTİM KONGRESİ SONUÇ RAPORU

EDİTÖR
Doç. Dr. Ahmet KAVAS

SUNUŞ

Hazreti Muhammed'in hayatında Arap Yarımadası'nda İslam yayılmış, vefatından sonra yaklaşık bir asır devam eden fetihlerle de Asya, Afrika ve Avrupa kıtalarının pek çok bölgesinde bu yayılma devam ederek dünya tarihinde yeni bir dönem başlamıştır. Daha sonraki asırlarda ise Müslümanlar'ın hakim konuma geçtikleri bu coğrafyalarda dinî, siyasî, idarî, içtimaî, iktisadî, mimarî ve musikî ilimlerinde önemli izler bırakan eserler ortaya konulmuştur.

İslam Medeniyeti'nin akıl almaz bir şekilde parlamasında askerî fetihlerin hemen ardından fethedilen ülkelerdeki yerli toplumların gönüllerinin kazanılmasıyla insanların bu dine girmeleri sağlanmıştır. Farklı coğrafyalarda önceki asırlardan itibaren var olan kültür ve medeniyetlerden dışlanmadan uygun bir şekilde yararlanılmıştır. Bütün bu müspet gelişmelerin temelini oluşturan eğitim alanında çok zaman yaşanan çağın üzerinde bir seviye yakalanması bu medeniyetin uzun ömürlü olmasını sağlamıştır. Ne var ki günümüz Müslüman toplumlarının yaşadığı ülkelerde tarihte ulaşılan bu eğitim seviyesinin muhafaza edildiğini ifade etmek zordur ve pek çoğunun bugün çağdaş eğitim ve öğretim imkânlarından yararlanamadığı bir gerçektir. Örnek olarak Müslüman toplumlardaki okuma yazma oranına bakmak yeterlidir.

21. yüzyıla geçtiğimiz bir dönemde İslam Konferansı Teşkilatı'na üye 57 ülkede İslam adına yapılan müspet ya da menfî her faaliyet, sadece bu üye ülkelerle sınırlı kalmıyor ve bütün dünyayı yakından ilgilendiriyor. Müspet gelişmelerden herkes istifade ediyor. Menfi bir gelişme ise sadece olayın gerçekleştiği bölgeyi ilgilendirmeyip kısa zamanda dünyanın her tarafında yankı buluyor. 57 ülke içerisinde dünyanın en gelişmiş ülkeleriyle pek çok alanda rekabet edebilecek seviyede olanlar olduğu gibi içlerinde herhangi bir gelişme işareti gösteremeyenler de mevcuttur. Bu ülkeler arasındaki farklılığın temelinde eğitime gereken önemin verilmemesinin yattığı bilinmektedir. Unutulmamalıdır ki insanı insan yapan en önemli özellik aldığı eğitim ve öğretimdir. Eğitimsiz insanın diğer canlılardan farkı sadece insan olmasıdır.

Türkiye sadece bulunduğu coğrafyada değil üye olduğu uluslararası kuruluşların içinde de her geçen gün daha faal bir etkinlik göstermektedir. Özellikle İslam Konferansı Teşkilatı, doğu ülkelerinin ekonomiden, eğitime, sağlıktan, ticarete, uluslararası ilişkilerden sanata, tarihten kültüre kadar pek çok meselesi ile yakından ilgilenererek büyük bir görevi yerine getirmektedir. Bu kuruluşun faaliyetleri **TASAM** ve **İSAV** gibi özel kurumların desteğiyle daha da zenginleştirilmeli ve yeni nesillerin ufuklarını açacak çalışmalarla desteklenmelidir.

Doğu ve Afrika ülkelerinin büyük bir kısmı 20. yüzyılın ilk yarısında Avrupalı devletler tarafından sömürülmüştür. Sömürgeci devletlerin ilk el attığı alanların başında eğitim konusu gelmiş ve bu dönemde tarihten gelen geleneksel eğitim kurumlarının çoğu

kapatılmış, açık olanlar da önemlerini kaybetmişlerdir. Özellikle din eğitimi veren geleneksel müesseseler de üzerlerindeki baskıya dayanamayarak ya yok olmuşlar veya batılı eğitim sistemlerini büyük oranda benimseyerek asli ve tarihî kimliklerinden epeyce uzaklaşmışlardır.

1950'li yıllardan itibaren başlayan ve 1970'li yıllara kadar devam eden bir süreçte Müslümanlar'ın yaşadıkları ülkelerin tamamı bağımsız olmuşlardır. Bugün bizler bu ülkelerdeki eğitim kurumlarını okul öncesi eğitimden üniversite sonrasına kadar yakından tanımak durumundayız. Haliyle bu konuda herhangi bir ülke içinde veya bölge ülkeleri arasında yapılan çalışmaların daha geniş katılımlı bir toplantı ile ele alınarak bütün İslam dünyasına kazandırılması ve Türkiye'nin bu konudaki modelinin anlatılması zamanının geldiği kanaatindeyiz.

TASAM ve İSAV tarafından 24 - 27 Ekim 2007 tarihleri arasında İstanbul'da düzenlenen "İslam Ülkelerinde Eğitim Kongresi"ne İslam Konferansı Teşkilatı'na üye 38 ülkeden gelen uzmanlar toplam 70 bildiri sunmuşlardır. Bu kongre İslam ülkelerinde eğitim konusunda Türkiye'de ilk defa gerçekleştirilen uluslararası bir etkinlik olmuştur. Sunulan tebliğlerde İslam Konferansı Teşkilatı'na üye ülkelerin tarihten getirdikleri eğitim tecrübeleri, bugünkü eğitim faaliyetleri, geleceğe yönelik eğitim alanında farklı perspektifler, özellikle Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı'nın günümüze ve geleceğe yönelik eğitim alanındaki çalışmaları uzmanlar tarafından ele alınmıştır.

Süleyman ŞENSOY
TASAM Başkanı

Prof. Dr. Ali ÖZEK
İSAV Mütevelli Heyet Başkanı

Türkiye'de ilk kez düzenlenen bu kongreye İslam Konferansı Örgütü'ne üye ülkelerden Asya kıtasını temsilen Azerbaycan, Bengaldeş, Kazakistan, Malezya, Özbekistan, Pakistan ve Tacikistan; Arap yarımadası ve Ortadoğu bölgesini temsilen Birleşik Arap Emirlikleri, Irak, Kuveyt, Lübnan, Suriye, Suudi Arabistan, Ürdün ve Yemen; Afrika ülkelerini temsilen Burkina Faso, Fas, Fildişi Sahili, Gine, Gambiya, Kamerun, Komor Adaları, Libya, Mali, Mısır, Nijer, Nijerya, Senegal, Tunus, Sudan ve Uganda; Güney Amerika'yı temsilen Guyana Avrupa'dan Bosna Hersek, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Kosova adına ülkelerindeki eğitim alanında eserleriyle tanınan uzmanlar katılmıştır. Protokol olarak Bakan ve Bakan Yardımcısı seviyesinde çeşitli ülkelerden önemli katılımlar olmuştur. Ayrıca Türkiye Cumhuriyeti bu kongrede Milli Eğitim Bakanlığı'nın ilgili genel müdürlükleri, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Eğitim Müdürlüğü ile temsil edilmiş ve Türkiye'nin kazanımları konusunda çeşitli tebliğler sunulmuştur.

Toplam 38 ülkenin katılımıyla gerçekleşen kongrede, ana hatlarıyla, İslam ülkelerinde eğitim alanında tarihte elde edilen kazanımlar, İslam ülkelerinin bugün mevcut eğitim uygulamaları, küreselleşmenin etkisiyle dünyada giderek birbirine benzeşen bir eğitim anlayışı yanında her bir İslam ülkesinin kendine mahsus özellikleri, buna karşılık özellikle İslam ülkelerinde tarihten gelen müşterek eğitim mirasının korunması için 21. yüzyılda atılacak gerekli adımlar, İslam Konferansına üye ülkelerdeki ve diğer topluluklardaki başta genel eğitim olmak üzere dini eğitim hakkında önemli bilgiler verildi.

İslam Ülkelerinde Eğitim Kongresi Türkiye'nin bugüne kadar elde ettiği kazanım ve tecrübelerinin aktarılmasına, İslam ülkeleri arasında gelecek için müşterek bir vizyon belirlenmesine ve yanlış eğitimden beslenen radikal akımların önünün alınmasına yönelik politikaların ele alınmasına imkan vermiştir. Kongrede "İslam Ülkelerinde Geçmişten Günümüze Eğitimin Tarihçesi ve İnsanlığa Kazanımları", "21. Yüzyılda İslam Ülkelerinde Eğitim ve Kurumları", "İslam Ülkelerinde Radikalizm ve Eğitim", "İslam Ülkelerinde Eğitim Reformları", "İslam Ülkelerinde Mesleki Eğitim", "İslam Ülkelerinde Araştırma ve Eğitim", "Bir Batı Ülkesi ile Doğu Ülkesinin Mukayesesi", "Bir Geçici Bilanço ve Perspektifler" başlıklı 9 oturum gerçekleştirilmiş ve 70 bilimsel tebliğ sunulmuştur.

İslam Konferansı Örgütü'ne üye ülkeler arasında eğitim alanındaki mevcut tecrübelerin paylaşımı, işbirliği ve kalkınma imkanları ele alınmıştır. Düzenlenen bu kongre neticesinde aşağıdaki konularda önerilerde bulunulması ve kararlar alınması yönünde görüş birliğine varılmıştır:

1 - İslam Ülkeleri arasında anaokulu seviyesinden üniversite sonrasına kadar eğitimin her seviyesi ile ilgili müşterek kurumlar oluşturarak bunlar arasında işbirliği ve kalkınma alanında iletişim ve etkileşim ağı kurulmalıdır. Bunu gerçekleştirmek için en kısa zamanda "İslam Ülkelerinde Eğitim Enstitüsü" kurularak faaliyete geçirilmelidir. (Zira bu tür iletişim ağları özellikle Katolik dünyasında yaygın olup bunların en geniş Uluslararası Katolik

Eğitim Ofisi'dir. Bu ağ sayesinde 2 milyon öğretmenle 200.000 okulda 40 milyon öğrenciye eğitim verilmekte ve bu okullarla ilgili her an 160 milyon veli ile irtibat kurulabilmektedir)

2 - İslam Konferansı Teşkilatı'nın Bengaldeş, Malezya, Nijer ve Uganda'da kurduğu ve halen eğitim faaliyetlerini devam ettiren üniversiteler ile İslam ülkelerindeki resmi ve özel üniversiteler arasında işbirliği kurulmalı, öğretim elemanı ve öğrenci değişimi temin edilmelidir. (AB ülkeleri ERASMUS programından yararlanılabilir.)

3- İslam ülkelerindeki müşterek eğitim fonlarının sayıları ve kapasiteleri arttırılmalı, bunlar vasıtasıyla başarılı öğrencilere burs ve diğer eğitim imkanları sağlanmalıdır.

4- Eğitim programları göz önünde bulundurularak hazırlanacak ders kitaplarında İslam ülkelerinin tarihi, coğrafyası, kültürel ve sosyal yapısı, ekonomik ve ticari bakımdan konularına yer verilmesi için en kısa zamanda bir uzmanlar heyeti oluşturulmalıdır.

5- Çeşitli eğitim basamaklarında okuyan öğrencilerin kabiliyetlerini göz önünde bulundurarak kompozisyon, şiir, resim gibi dallarda teşvik edici ve ödüllendirici yarışmaların yapılması için komiteler kurulmalıdır.

6- İslam ülkeleri ve dünyadaki gelişmeler konusunda sonuçları itibarıyla ses getiren başarılı araştırma eserleri yapılacak müsabakalar sonucunda ödüllendirilmelidir.

7- Alanlarında başarılı ilim adamlarının ve yazdıkları eserleriyle büyük takdir toplayan düşünürlerin resmi ve özel kuruluşlar tarafından nişan ve benzeri ödüller verilerek takdir edilmelerini sağlayacak bir kurul oluşturulmalıdır.

8- Özellikle Yüksek Öğretim'de rastlanan Avrupa ülkelerine ve ABD'ye öğrenci akışının dünya çapında belli bir kariyer elde etmiş olan İslam ülkelerindeki yüksek eğitim kurumlarına yönlendirilmesi için gerekli tanıtımlar yapılmalı, mevcut bürokratik engeller kaldırılmalıdır.

9- İslam ülkelerinde sinema, tiyatro, televizyon ve benzeri alanlarda eğitim veren kurumlar arasında ortak sanat faaliyetlerine gidilmesi için işbirliği yapılmalıdır.

10- 21. yüzyılda en fazla ihtiyaç duyduğumuz stratejik araştırma, vizyon geliştirme, ortak proje hazırlama gibi konularda yeni nesilleri eğitmek amacıyla uzmanlaşmış kurumlar ve akademisyenler tarafından ortak bir platform oluşturulmalıdır.

11- Dünyada mevcut radikal akımların İslam ülkelerinde de etkili olduğu göz önüne alınarak bunların önlenmesi için mevcut eğitim kurumları programlarına İslam'ın bir barış dini olduğunu ele alan içerikler eklenmelidir.

12- İslam ülkelerindeki resmi ve sivil toplum kuruluşlarının eğitim alanında daha yararlı ve verimli sonuçlar elde etmeleri için kendilerine gerekli desteğin ve iletişim ağının sağlanması yönünde yardımcı olunmalıdır.

13- Okul öncesi eğitimden en üst seviyeye kadar eğitimin her alanda kurumsallaşması, okullaşması sağlanmalı, orta ve uzun vadeli stratejik eğitim planları hazırlanmalıdır. Eğitim alanında düşünce üretecek araştırma merkezleri teşvik edilmelidir.

14- Meslek eğitimi ve kursları özendirilmeli cinsiyet ayrımı yapılmaksızın herkesin meslek eğitimine ulaşması için güçlü altyapılar oluşturulmalıdır. (İstanbul Büyükşehir Belediyesi İSMEK meslek edindirme kursları İslam ülkeleri için model olabilir.)

15- Kız çocuklarının eğitimi özendirilmeli ve bu süreç çeşitli toplumsal kampanyalarla desteklenmelidir.

16- İslam ülkelerinde eğitim alanında işbirliği ve kalkınma imkanlarının sağlanması için 24-27 Ekim 2007'de düzenlenen "İslam Ülkelerinde Eğitim Kongresini" genel bir açılım kabul ederek benzeri uluslararası toplantılar daha özel konulara tahsis edilerek önümüzdeki zamanlarda yapılmalıdır.

Kongre'ye Kurumsal veya Finansal Destek Veren Kurumlar;

T.C. Dışişleri Bakanlığı,

T.C. Başbakanlık Tanıtma Fonu,

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı,

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı,

T.C. Başbakanlık Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı,

Diyanet İşleri Başkanlığı,

İstanbul Büyükşehir Belediyesi,

İslam Kalkınma Bankası,

İslami Eğitim, Bilim ve Kültür Organizasyonu ISESCO,

İslam Konferansı Örgütü İKÖ,

Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu TÜBİTAK,

HalkBank

İSLAMİ İLİMLER ARAŞTIRMA VAKFI
THE FOUNDATION FOR RESEARCH ISLAMIC SCIENCES
القوى العلمى، رمان، 11-نوفمبر 2007

RESULT ANNOUNCEMENT OF CONGRESS EDUCATION IN THE ISLAMIC COUNTRIES

EDITOR
Doç. Dr. Ahmet KAVAS

PRESENTATION

Islam spreads in Arabic Peninsula during the life of Prophet Mohammad and it continues to spread in many territories of Asia, Africa and European continents with the conquests, continuing approximately one century after his decease and a new period starts in the world history. Works, having important tracks in the religious, political, managerial, social, economical, architectural and musical knowledge, are produced in such geographies, where are governed by Muslims in the following centuries.

People are provided to enter in such religion by satisfying the local societies in the conquered countries immediately after military conquests for flashing Islamic Civilization unbelievably. Cultures and civilizations, which are available in the different geographies as of the previous centuries, are not excluded and it is benefited from them. Having a level over the current era in the educational area, especially constituting the base of all these positive developments provides existence of these civilizations for a long time. However, it is difficult to state that such educational level, obtained in the past, are maintained in the countries in which current Muslim societies are living and it is real that many of them could not benefit from contemporary education and instruction possibilities in these days. For example, it is sufficient to look for literacy rate in Muslim societies.

Each Islamic activity, which is positive or negative, performed in 57 countries, member of Organization of The Islamic Conference in the last era, 21st Century, are not only restricted with such member countries but also they interest the whole world closely. Everybody benefits from the positive developments. In case of any mistake, it does not only interest the venue but also it echoes in all parts of the world in the short period. There are the ones, which can compete with the most developed countries of the world in many fields as well as ones, which can not display any development mark among 57 countries. It is known that the difference among these countries is based on not giving required importance to the education. It should not be forgotten that the most important and humanitarian feature is the education and instruction. Difference of uneducated person from other living creatures is only being human.

Turkey is not only in its own geography but also it is much more active in the international organizations, in which it is member, with the passing each day. Especially Organization of The Islamic Conference interests many matters of Eastern countries from economy to education, from health to trade, from international relations to art, from history to culture closely and fulfills a great duty. Activities of such organization should be enriched much more with the supports of private organizations such as TASAM (TACSS - Turkish Asian Center For Strategic Studies) and İSAV (The Foundation For Research in Islamic Sciences) and it should be supported with the studies, opening horizons for new

generations. Many Eastern and African countries are exploited by European countries in the first half of 20th Century. Education is one of the first fields, taken hand by exploiter countries and many historical and traditional education institutions are closed in this period, open ones lose their importance. Especially traditional education institutions, providing religious education, do not endure the press on them and they are disappeared or they adopt Western educational systems considerably and they depart from their original and historical identities.

All the countries, in which Muslims are living, become independent in the process, beginning as of 1950's years and continuing until 1970's years. Today we have to know the educational institutions in these countries from preschool education to post-university education closely.

We consider that it is the good time that studies performed in any country or among territorial countries, should be handled in much more comprehensive meeting and they should be gained into the whole Islamic world and Turkey model about this subject should be explained.

The specialists from 38 member countries of the Organization of the Islamic Conference made 70 presentations in the Congress of "Education in Islamic Countries" which was organized by TASAM and ISAV on 24-27 October 2007, in Istanbul. This was the first international congress which was about education in the Islamic countries in Turkey. In their announcements, the specialists have discussed their education experiences which they earned from their history of the member countries of the Organization of the Islamic Conference, their current education activities, the different perspectives on the education field for the future, and especially the activities of the Ministry of Education of Turkey on the education for the present and the future.

Süleyman ŞENSOY
President of TASAM

Prof. Dr. Ali ÖZEK
President of Board of Trustees of İSAV

“Congress of Education in the Islamic Countries” was organized by Turkish Asian Center for Strategic Studies (TASAM) and the Foundation for Research in Islamic Sciences (ISAV) for 57 member countries of Organization of the Islamic Conference in 24-27 October 2007 in Istanbul.

Experts and academicians, who have produced valuable works in the field of education in their countries, from Azerbaijan, Bangladesh, Kazakhstan, Malaysia, Uzbekistan, Pakistan and Tajikistan from Asia; United Arab Emirates, Iraq, Kuwait, Lebanon, Syria, Saudi Arabia, Jordan and Yemen from the Arabic Peninsula and the Middle East; Burkina Faso, Morocco, Ivory Coast, Guinea, Gambia, Cameroon, Comoro Islands, Libya, Mali, Egypt, Niger, Nigeria, Senegal, Tunisia, Sudan and Uganda from Africa; Guyana from America; Bosnia-Herzegovina, Turkish Republic of Northern Cyprus and Kosovo from Europe participated in the congress. There were important protocol participations on the level of Minister and Deputy Minister from different countries. Also in this congress, Republic of Turkey was represented by general offices of Ministry of National Education, Educational Office of Istanbul Metropolitan Municipality, and different presentations about Turkey's achievements in education were given.

In the congress organized by participation of 38 countries, important and valuable information were presented about historical achievements and successes of the Islamic countries in the field of education, existing educational practices and policies of the Islamic countries in the present day, the similarity on educational concept emerging under effects of globalization in the world and the original features of the Islamic countries in the field of education, the measures that should be taken in order to maintain the Islamic countries' collective historical heritage about education in the 21st century, and general and religious education in the member countries of Islamic Conference and in the other communities.

Congress of Education in the Islamic Countries created opportunity to share Turkey's achievements and experiments about education with the other countries, to determine collective vision among the Islamic countries for the future, and to discuss policies for prevention and abolition of radical movements fed by wrong education. In the congress, 70 scientific presentations were given and discussed in 9 session under the titles of “History of Education in the Islamic Countries and Its Contributions to Humanity”, “Technological Education in the Islamic Countries”, “Education and Educational Institutions in the Islamic Countries in the 21st Century”, “Radicalism and Education in the Islamic Countries”, “Educational Reforms in the Islamic Countries”, “Professional Education in the Islamic Countries”, “Research and Education in the Islamic Countries”, “Comparison Between a Western Country and an Eastern Country”, “An Interim Statement and Perspectives”.

Sharing existing experiences in the field of education among the member countries of Organization of the Islamic Conference, and creating cooperation and development opportunities were discussed. Thanks to the congress, a consensus was produced on

making suggestions and taking decision about following subjects:

1- Communication and interaction network in the field of cooperation and development should be created through foundation of collective institutions on all levels of education from pre-school education to post-university education. In order to achieve this aim, "Educational Institution in the Islamic Countries" should be founded immediately. (There are many educational institutions especially in the Catholic World such as International Catholic Education Office that is the largest institution of them. Thanks to the these networks, 40 millions students are educated each year by 2 millions teachers in 200.000 schools, and connection and communication with 160 millions guardians can be established in every time).

2 - Cooperation should be done among the universities founded by Organization of the Islamic Conference in Bangladesh, Malaysia, Niger, Uganda and the Islamic countries' state and private universities, and exchange program for student and academicians should be developed. (For this purpose, we can benefit from European Union ERASMUS Program)

3- Number of common educational funds in the Islamic countries should be increased, and quality education and scholarships opportunities should be provided to successful students.

4- A committee of experts should be formed immediately in order to prepare textbooks involving historical, geographic, cultural and social structure, and economic and commercial positions of the Islamic countries.

5- Committees should be formed in order to organize incentive competitions in the diverse field such as poem, picture and composition through taking into account of capacities and capabilities of students on different educational levels.

6- Successful researches and works about new developments and affairs in the Islamic countries and world should be rewarded through organizing competitions.

7- A committee should be formed in order to honor and encourage scientists and intellectuals who create successful works with medals and awards.

8- Making successful advertisement and removing bureaucratic hindrances in order to direct student drain, which especially occurs on the High Education level towards the European countries and U.S.A., toward the Islamic countries that have achieved important improvements in the field of education.

9- Making cooperation among the institutions that provide educational services in the field of cinema, theater and television in the Islamic countries.

10- Formation of a collective platform involving professional institutions and academicians in order to educate new generations who will make strategic researches, develop vision

and prepare projects needed greatly especially in the 21st century.

11- Taking into account that radical movements in the world is also effective in the Islamic countries, to add contents explaining and teaching that Islam is a peaceful religion to the existing educational institutions' programs in order to prevent radical movements.

12- To help and contribute official and civil institutions which work in the field of education with aim of improving their efficiency and effectiveness.

13- Institutionalization of education and the number of schools should be improved on the all educational levels from pre-school education to high education, and long-term and medium term strategic education plans should be prepared. Also, research centers which work to produce creative ideas in the field of education should be encouraged.

14- Professional education and courses should be encouraged, and strong basic facilities should be created in order to provide professional education and courses to everybody without sexism. (The professional courses conducted by Istanbul Metropolitan Municipality ISMEK can be a model for the Islamic countries).

15- Education of girls should be encouraged and such process should be supported by diverse social campaigns.

16- Like to "Congress of Education in the Islamic Countries" organized in 24-27 October 2007 with aim of creating cooperation and development opportunities in the field of education in the Islamic countries, other international meetings about special subjects will be organized in the coming years.

The Institutions Giving Institutional or Financial Support to the Congress

Republic of Turkey Ministry of Foreign Affairs
Republic of Turkey Prime Ministry Publicity Fund
Republic of Turkey Ministry of National Education
Republic of Turkey Ministry Of Culture and Tourism
Turkish International Cooperation and Development Agency
Republic of Turkey the Presidency of Religious Affairs
Istanbul Metropolitan Municipality
Islamic Development Bank
Islamic Educational, Scientific and Cultural Organization
Organization of the Islamic Conference
The Scientific and Technological Research Council of Turkey
HalkBank

İSLAMİ İLİMLER ARASTIRMA VAKFI
THE FOUNDATION FOR RESEARCH ISLAMIC SCIENCES
المرکز الأبحاث العلمیة، برهان، 11- نوفمبر 2007

LE RAPPORT FINAL DU CONGRES SUR L'EDUCATION DANS LES PAYS ISLAMIQUES

EDITEUR
Doç. Dr. Ahmet KAVAS

PRÉSENTATION

L'islamisme s'est répandu dans la péninsule arabique du vivant du Prophète. Après son décès cette expansion, se poursuivant dans plusieurs régions de l'Asie, de l'Afrique et de l'Europe par des conquêtes qui ont duré près d'un siècle, ont débuté une nouvelle ère dans l'histoire mondiale. Dans ces contrées sur lesquels les musulmans ont dominé, des œuvres qui ont laissé des empreintes importantes ont été mises en place durant les siècles suivants, dans les domaines des sciences religieuses, politiques, administratifs, économiques, architecturaux et musicaux

Après l'épanouissement incroyable de la civilisation islamique, les sociétés autochtones des pays conquis ont adopté de leur propre gré cette religion par le fait que leurs cœurs avaient été gagnés par les conquéreurs, juste après les conquêtes militaires. On a profité d'une manière convenable, sans les exclure, des cultures et des civilisations existant depuis des siècles sur ces géographies variées. Le niveau, le plus souvent supérieur à celui de son époque, atteint dans le domaine de l'éducation qui a constitué la base de toutes ces évolutions positives, a permis à cette civilisation d'avoir une longue vie. Néanmoins, il est difficile d'exprimer que le niveau d'éducation atteint dans l'histoire se conserve dans les pays où vivent les sociétés musulmanes de nos jours et il est une réalité que la plupart de ces pays ne peuvent pas profiter aujourd'hui des moyens contemporains d'éducation et d'enseignement. Comme exemple il suffit de regarder le taux d'alphabétisation dans les sociétés musulmanes. Au moment où nous passons dans le 21 ème siècle toute activité positive ou négative entreprise au nom de l'Islam dans 57 pays membres de l'Organisation de la Conférence Islamique ne se limite pas uniquement à ces pays membres mais intéresse de près le monde entier. Tout le monde profite des évolutions positives tandis qu'une régression négative n'intéresse pas seulement la région dans laquelle elle s'est produite mais trouve son écho en peu de temps partout dans le monde. Parmi les 57 pays il y en a ceux qui peuvent concurrencer dans plusieurs domaines les pays les plus développés du monde aussi bien ceux qui ne montrent aucun signe de développement. On sait qu'à la base de cette différence parmi ces pays réside le fait que l'importance qui devrait être attachée à l'éducation n'a pas été accordée. Il ne faut pas oublier le vertu le plus important qui fait d'un homme un homme est l'éducation et l'enseignement qu'il a reçus. La différence de l'homme sans éducation avec les autres vivants est seulement le fait qu'il soit un humain.

La Turquie est de plus en plus active non seulement dans la géographie où elle se trouve mais aussi dans les organisations internationales auxquelles elle est affiliée. Notamment l'Organisation de la Conférence Islamique accomplit une grande mission en s'occupant de près de plusieurs problèmes des pays orientaux depuis l'économie,

l'éducation, la santé jusqu'au commerce, depuis les relations internationales jusqu'à l'art, depuis l'histoire jusqu'à la culture. Les activités de cette organisation doivent être enrichies d'avantage avec le soutien des institutions privées telles que le TASAM (Centre des Recherches Stratégiques Turco-Asiatiques) et ISAV (Fondation de Recherche des Sciences Islamiques) et doivent être soutenues par des travaux destinés à ouvrir l'horizon des nouvelles générations.

Une grande partie des pays orientaux et africains ont été exploités par les Etats européens dans la première moitié du 20ème siècle. Les domaines sur lesquels les colonialistes ont mis la main en premier lieu fut l'éducation et durant cette période la plupart des institutions traditionnelles issues de l'histoire furent fermées et celles qui restèrent ouvertes perdirent de leur importance. Notamment les institutions traditionnelles qui enseignaient la religion ont soit disparu en ne pouvant plus supporter la pression exercée sur elles ou ont soit adopté en grande partie les systèmes occidentaux d'éducation en s'éloignant de leurs identités principales et historiques. La totalité des pays dans lesquels vivent les musulmans ont gagné leurs indépendances dans un processus qui a commencé à partir des années 1950 et qui s'est poursuivi jusqu'au années 1970. Aujourd'hui nous sommes en situation de connaître les institutions d'éducatives de ces pays depuis la période préscolaire jusqu'au postuniversitaire. Par conséquent, nous avons la conviction qu'il est temps de prendre en main, dans une réunion de plus grande participation, les travaux effectués en cette matière dans un pays quelconque ou entre les pays de la région et en faire profiter tout le monde islamique, expliquer le modèle turc en cette matière.

Les spécialistes venus de 38 pays membres de l'Organisation de la Conférence Islamique ont soumis au total 70 communiqués au Congrès sur l'Education dans les pays islamiques qui a été organisée par TASAM et ISAV à Istanbul du 24 au 27 octobre 2007. Ce congrès fut la première activité internationale réalisée pour la première fois en Turquie en matière d'éducation dans les pays islamiques. Les expériences que les pays membres de l'Organisation de la Conférence Islamique ont transmises de leurs histoires, leurs activités actuelles d'éducation, les perspectives différentes qu'ils ont dans le domaine de l'éducation, notamment les travaux du Ministère de l'Education de la République de Turquie destinés au présent et à l'avenir ont été traités par les spécialistes dans les communiqués soumis.

Süleyman ŞENSOY
Président de TASAM

Prof. Dr. Ali ÖZEK
Président du Conseil d'Administration d'ISAV

«Le Congrès sur l'Education dans les pays islamiques» destiné pour les 57 pays de l'Organisation de la Conférence Islamique (OCI) a eu lieu du 24-27 Octobre 2007 à Istanbul dans l'organisation du Centre des Recherches Stratégiques entre Turquie et Asie (TASAM) et la Fondation de Recherche des Sciences Islamiques (ISAV).

A ce congrès organisé pour la première fois en Turquie et parmi les pays membres de l'Organisation de la Conférence Islamique l'Asie a été représenté par l'Azerbaïdjan, le Bangladesh, le Kazakhstan, la Malaisie, l'Ouzbékistan, le Pakistan et le Tadjikistan ; le péninsule Arabe et le moyen orient par les Emirats Arabes Unis, l'Irak, la Syrie, l'Arabie Saoudite, la Jordanie et le Yémen ; l'Afrique par le Burkina Faso, le Maroc, la Côte d'Ivoire, la Guinée, le Gambie, le Cameroun, les Comores, la Libye, le Mali, l'Egypte, le Niger, le Nigeria, le Sénégal, le Tunis, le Soudan et l'Ouganda ; l'Amérique du Sud par la Guyenne ; l'Europe par la Bosnie Herzégovine, la République Turque du Chypre du Nord et le Kosovo avec des spécialistes reconnus par leurs œuvres sur l'éducation dans leurs pays. Il y a eu d'importantes participations de ministres et de ministres adjoints dans le protocole. De plus, la direction correspondant de la Ministère de l'Education de la République Turque a été représenté par la Direction de l'Education de la Mairie de la Grande Ville d'Istanbul et des communications variées sur les gains de la Turquie ont été présentés.

Dans le congrès avec la participation de 38 pays, globalement, les gains dans l'histoire sur le secteur de l'éducation dans les pays Islamiques, les pratiques dans l'éducation dans les pays Islamiques, la globalisation causant la ressemblance du système de l'éducation dans le monde et à coté des particularités propres à chaque pays Islamique, face à cela particulièrement dans les pays Islamiques comment préserver l'héritage dans l'éducation de chaque pays Islamique dans le 21ième siècle, aux pays membres de la Conférence Islamique et autres populations des informations importants principalement sur l'éducation en général et sur l'éducation religieuse ont été donnés.

Le congrès de l'Education dans les pays islamiques a permis de transmettre le gain et l'expérience de la Turquie, de décider une vision commune pour le futur dans les pays Islamiques et de prendre des décisions pour empêcher les tendances radicales de s'alimenter d'une mauvaise éducation. Dans le congrès il y a eu 9 sessions avec les intitulées: «l'Historique de l'Education du passé à aujourd'hui dans les pays Islamiques et le gain pour l'humanité», «l'éducation et l'institut dans les pays Islamique dans le 21ième siècle», «le Radicalisme dans les pays Islamiques et l'Education», «les réformes de l'éducation dans les pays Islamiques», « l'éducation professionnelle dans les pays Islamiques», «la recherche et l'éducation dans les pays Islamiques», «une comparaison d'une pays de l'Est et de l'Ouest» , «Un bilan provisoire et des perspectives» et 70 communiqués scientifiques ont été présentés.

Le partage des expériences présents, la collaboration et le relèvement ont été pris en main parmi les pays membres de l'Organisation de la Conférence Islamique. En

conclusion de ce congrès des subjections dans les sujets ci-dessous et des décisions ont été pris à l'unanimité :

1- Dans les pays Islamiques de l'école maternelle à l'Université à tous les niveaux de l'éducation instaurer des organisations commun et d'établir un réseau de collaboration et d'interaction. Pour réaliser cela établir un «Institut d'Enseignement des pays islamiques» et l'activer au plus vite. (Car ces réseaux de communication sont très rependus dans le monde catholique et le plus grand parmi ceux la est l'Office International de l'Education Catholique. Grâce à ce réseau avec 2 millions d'enseignant dans 200.000 écoles 40 millions d'étudiants sont instruits et 160 millions de parents peuvent être contactés grâce à ce réseau).

2- Une collaboration entre les universités actives de la Conférence Islamique de Bangladesh, de Malaisie, de Niger et d'Ouganda et les universités publics et privés des pays Islamiques doit être établie et l'échange d'étudiants doit être fournis. (Les pays de UE peuvent profiter du programme ERASMUS).

3- Les fonds commun d'éducation dans les pays Islamiques doivent augmenter en nombre et en capacité, grâce à ceux la des bourses et autres possibilités d'éducatons doivent être donnés aux étudiants qui réussissent.

4- En tenant compte des programmes d'éducation les préparations des livres de cours doivent contenir des sujets sur l'histoire des pays Islamiques, la géographie, la structure socioculturelle, l'emplacement économique et commerciale et pour cela former une comité de spécialistes dans les plus brefs délais.

5- En tenant compte des capacités des étudiants aux différents niveaux dans de différents branches comme des compositions, poèmes, dessins des comités organisants des compétitions encourageants et récompensant doivent être établies.

6- Les recherches réussies dans les pays Islamiques et sur le monde évolutifs doivent être récompensés avec des concours.

7- Une institution appréciant les scientifiques prospères et les penseurs qui rapportent beaucoup en donnant des légions ou des récompenses dans le genre soit être institué.

8- Spécialement dans l'enseignement supérieur le flux d'étudiants vers l'Europe et les Etats-Unis doit être dirigé vers l'enseignement supérieur qui ont fait carrière dans le monde des pays Islamiques, et les barrières bureaucratiques doivent être supprimés.

9- Dans les institutions qui enseignent le cinéma, le théâtre, la télévision et les domaines similaires faire une collaboration d'activité artistique.

10- Dans les domaines où on a besoin dans le 21ème siècle comme la recherche stratégique, l'amélioration de la vision, préparation de projet commun, à fin d'éduquer les générations futures, former une plateforme d'instituts et d'académiciens.

11- En tenant compte de la présence des courants radicaux dans le monde et de leurs présences dans les pays Islamiques aussi, insérer dans le programme d'éducation existant un contenu expliquant l'Islam en tant que religion pacifiste.

12- Dans les pays Islamique à fin d'obtenir des résultats utiles et effectifs dans les instituts officiels et de sociétés civils des aides doivent être apportés dans le support et leurs réseaux de communication.

13- D'avant l'éducation au niveau le plus haut l'éducation doit être institutionnalisé, et écolisé, des plans d'éducation stratégique de moyenne et longue durée doit être préparé. Des centres qui produisent des idées dans le domaine d'éducation doivent être subventionnés.

14- L'éducation et les cours de métier doivent être promulgués sans faire de distinction de sexe permettre à tout le monde d'accéder à l'éducation et préparer l'infrastructure. (Les cours de métier de la Mairie métropolitaine d'Istanbul ISMEK peuvent être un model pour les pays Islamiques.)

15- L'éducation des filles doit être promulgué et ce processus doit être soutenus par des campagnes sociales.

16- A fin de permettre une collaboration et un relèvement «le Congrès sur l'Education dans les pays islamiques» du 24-27 Octobre 2007 doit être considéré comme une ouverture et doit être supporté par des réunions internationales sur des sujets plus spécifiques dans le futur.

Les institutions qui ont contribué institutionnellement ou financièrement au Congrès ;

Ministère des Affaires Etrangères de la République de Turquie
Fonds de Promotion de l'Office du Premier Ministre de la République de Turquie
Ministère de l'Education Nationale de la République de Turquie
Ministère de la Culture et du Tourisme de la République de Turquie
Présidence pour la Coopération et le Développement Turcs du Premier Ministère de la République de Turquie
Présidence des Affaires Religieuses
Mairie de la Grande Métropole d'Istanbul
Banque du Développement Islamique
Organisation Islamique pour l'Education, les Sciences et la Culture (ISESCO)
Organisation de la Conférence Islamique (IKO)
Conseil de Recherche Scientifique et Technologique de Turquie (TUBITAK)
Banque "Halkbank"

مؤتمر الدراسة في البلاد الإسلامية إعلان النتيجة

- 13- يجب التكوين النظمي في التدريس في كل المعاملات من داخل التدريس الأكاديمية التي تتوجه إليها ويجب إعداد المخططات الاستراتيجية لأول متوسط وأجل طويل.
- 14- يجب أن يتبع التدريس الأخر في و معاهد التعليم ويجب أن يبحث أساليب عملية أساسية لزود الدراسة الأخرافية و معاهد لكل تخصص دون تعيد الضحية (إنه ممكن أن يكون المعاهد الأخرافية التي أعدت بحسب بلدية المدينة الكبرى لإسطنبول (ISMEK) مطرازا للبلاد الإسلامية).
- 15- يجب أن يتبع التدريس الثالث و يجب أن يزيد تلك المعاملات أو أنشطة مجالات إيمانية مختلفة.
- 16- ينبغي أن مؤتمر الدراسة في بلاد الإسلام الذي انظم في 27-28 أكتوبر- تشرين الأول في إسطنبول أن يعثر على ما ابتدائية لوضع شروط التعاون وفرص التنمية في مجال التدريس في البلاد الإسلامية بناء على ذلك، يجب أن ينظم اجتماعات أخر على الموضوعات الخاصة في إسطنبول.

المؤسسات المساعدة لتدريس من حالي أو معينا

وزارة الخارجية لجمهورية تركيا

رئيسة القنصل لدراسة الوزراء لجمهورية تركيا

وزارة الدراسة الوطني لجمهورية تركيا

وزارة الثقافة و السياحة لجمهورية تركيا

الوسيلة التركية للتعاون والتنمية التركي

ولسعة الوزراء وثقافة التعاون للتنمية

بلدية المدينة الكبرى لإسطنبول

الثق الإسلامي للتنمية

المنظمة الإسلامية للتربية والعلوم والثقافة - إيسيسكو

منظمة الماسر الإسلامي

بنود البحوث العلمية و الفكرية لجمهورية تركيا

إعلان

1. إيجاد شبكة الاتصال و التفاعل في مجال التعاون و التنمية بواسطة تأسيس المراكز البحثية التي صلتها من ماقبل الثورة الإسلامية التي ما بعد دراسة الجامعة ضروري للتعرف على الحاجة تأسيس مؤسسة الدراسة في البلاد الإسلامية مشتركة ضروري (لأنه ليست شبكات الاتصالات من تلك النوع منتشر، و لا سيما في العالم الكاثوليكي و أصبح من الصعب دراسة الكاثوليكي الدولي (International Catholic Education Office) بواسطة تلك الشبكات (40 مليون تلاميذ يدرسون بحرف 2 مليون مدرس في 200.000 مدارس و يمكن أن يحصل ب (140.000) حصة في كل من)

2. تأسيس التعاون بين الجامعات التي ليست تحت مظلة الحكومات الإسلامية في مختلف القارات، أقطاب و مراكز و الجامعات الرسمية و الشخصية ضروري و كذلك تطوير برنامج تبادل بين الطلاب و بين المصنفين ضروري أيضا (لأن يتم العلية أنه يمكن أن يتصل البرنامج لرسومات (ERASMUS) الاتحاد الأوروبي)

3. دعم لجنة الأوقاف الرسمية المشتركة في بلاد و غيرها لطلاب التوفيق أن يعطى للدراسة الشخصية و فرص منح الطلبة.

4. يجب أن يكون هناك لجنة تخصصية لتكون ماعدا لأن بعد الكتب العربية التي تستخدم شيئا لربطها مع غيرها ثقافيا و اجتماعيا و يوضح المواضيع الاقتصادية و التجارية للبلاد الإسلامية.

5. يجب أن يكون لجنة التي تعلم مسلمات خاصة في مجالات مختلفة مثل الصيد، الصورة و التصوير و يجب هناك أن يراعى اختلاف الفيلسوف و المذاهب الفلاسفة التي هي الفروع المطلوبة.

6. يجب إقامة الندوات الفعالة و المناقشات التي مساندة التطويرات و الترويج الجديدة في البلاد الإسلامية و في العالم بواسطة تنظيم الندوات.

7. يجب أن يكون لجنة لأن شرفه و يشجع العلماء و الباحثين و المفكرين الذين اخترعوا اصلا في الرياضيات و جغرافيا.

8. يجب إنشاء المنظمات الفعالة و إقامة الاقليات التي وفرت لوجه الطلاب في البلاد الأوروبية و عن أمريكا في البلاد الإسلامية التي قد حضرت لعضوية لجنة في مجال العربي.

9. التعاون بين المؤسسات التي تروى مساهمات القومية في مجالات ميدان الصوفي و الأناقة العربي في البلاد الإسلامي.

10. تكوين لجنة مشتركة بين المؤسسات المعروفة و بعض المجمعين ليقدم العمل الجديد الذي يحدث بحرفا استراتيجيا و تطوير اصلا و بالغ الشكر و ذلك المنظمة خصوصا في القرن الثاني والعشرين.

11. الاتفاقيات التجارية في العالم فعلة في العالم الإسلامي أيضا يجب ذلك أيضا أن يتم في برنامج المؤسسة القائمة معويات التي يوضح و يدرس أن الإسلام بين مسلم لأن يعنى الشركات التجارية.

12. الصناعة و الترويج للمؤسسات الرسمية و المدنية التي صلت في مجال العربي ليجوز توسيع العمل و ليس كإنتاجها و نشرها.

مؤتمر الدراسة في البلاد الإسلامية إعلان النتيجة

تنظم مؤتمر الدراسة في بلاد الإسلام" بصفحة مركز دراسات الأزمات والسياسات الدولية (ISAV) [TASAM] "واقف دراسات العلوم الإسلامية" (ISAV) [TASAM] في البلاد الإسلامية في منظمة المؤتمر الإسلامي في 23-24 كانون الثاني الأول في استنبول.

الحضراء و المجتمعون، الذين صنعوا المصاحف الكرام في مجال الدراسة في بلادهم، من أذربايجان، بنغلاديش، فرنسا، سوريا، تركيا، باكستان، أفغانستان و الصين. إضافة لعدد كبير من الإمارات العربية المتحدة، العراق، الكويت، لبنان، سورية، دولة السعودية، الأردن واليمن إضافة لعدد كبير من الشرق الأوسط من تركيا، ليبيا، المغرب، جمهورية ساحل العاج، غانا، ليبيا، كاترون، جزر القمر، ليبيا، مالي، مصر، اليمن، سوريا، السودان، تونس، السودان و أرمينيا إضافة لعدد كبير من سوريا من دولة الإمارات العربية المتحدة، الجمهورية التركية في فتر من التخلي وقوسوو إضافة لعدد كبير من أوروبا الشرقية اليونان، اليونان، الجبل من أرمينيا، سوريا و دولة الكويت من بلاد مختلفة شاركوا المؤتمر أيضاً و كذلك الجمهورية التركية مكتب بحلب الإمارات لعلماء من وزارة الدراسة الوطنية و مجلس العلماء القريسي من بلدة السليمة لكثرة الاستقبال و التغطية المختلفة حول الجوانب تركيا في مجال القريسي عرضت في ذلك المؤتمر.

و في هذا المؤتمر الذي تنظم من طريق الشراكة مع بلادنا، عرضت المنظمات المحلية القضية حول الجوانب و اجتماعات بلاد الإسلام الإسلامية في مجال القريسي، والتربية، والسياسات القريسية القائمة في تلك البلاد و حول تشابه تقاضيات القريسية في العالم الذي يعولم و في بعض المنظمات البحر المشاركين حول السمات الإسلامية القريسية في البلاد الإسلامية و الخطوات المطلوبة لأن يعطى القريسي الإسلامية في القرن الحادي و العشرين و حول الدراسة القريسية و الدراسة لعلماء في بلاد الأعضاء المنظمة المؤتمر الإسلامي و في المنظمات الأخرى.

مؤتمر الدراسة في بلاد الإسلام اعتراف فرحة لأن يشاركوا تركيا الجوانب و لعلمائه حول الدراسة مع البلاد الأخرى الذين اعتبروا مشتركاً لتساقط من البلاد الإسلامية و لأن يدور السياسات المختلفة لأمنية و الأبعاد الثقافية القريسية التي تعدى بالدراسة المطلوبة لعزت سعة جلسات في المؤتمر و أعطيت مبعوثات تقديرات تحت عنوان توزيع الدراسة في بلاد الإسلامية و حريته لتأسيسه، دراسة التكنولوجيا في البلاد الإسلامية، القريسية و معاهد الدراسة في بلاد الإسلامية في القرن الحادي و العشرين، القريسية الأخرى في بلاد الإسلامية، البحث و الدراسة في بلاد الإسلامية، منظمة دراسة قريسية و بلدة قريسية و "قريسي جوفت و وجهات النظر".

علاوة على ذلك إمكانية تساهم الأبحاث القائمة في مجال الدراسة في بلاد الأعضاء لمنظمة المؤتمر الإسلامي و إمكانية التعاون و التنمية لواقف خلال المؤتمر و في المنظمة التي المشاركون على بعض الأبحاث و المقالات في المسائل الأخرى.

الدولة في الفن و من التاريخ إلى الثقافة و فعاليات هذه المؤسسة يجب ان تكون بمثابة
المؤسست التعليمية كمركز دراسات الاستراتيجية التركي-اسبوي [تاسام] و
"وقف دراسات العلوم الإسلامية" [اساو] (ISAV).

وفي النصف الاول من القرن الماضي، اكثر البلاد الشرقية و الإفريقية استعمرت بجانب
النول الأوروبي و المجال الأول الذي حاولته النول المستعمرة كان موضع التعليم و في عهد
الاستعمار، اطلقت كثير من المؤسسات التعليمية الموروثة من التاريخ، و عزوهم صان مفقود
الاهمية و خصوصاً المؤسسات الموروثة التي درست العلوم الدينية عابت بسبب الانحطتها أو
استوعبت النظام التعليمية الغربية و استعربت هويتها الأصلية التاريخية التي حد ما و في العهد
الذي بين 1950 و 1970، البلاد التي عانت فيها المسلمون حرزات استقلالها اليوم، يجب ان
تطلع هذه المؤسسات التعليمية يقناء من ما قبل المدرسة الانتقالية إلى الدراسة الجامعية و
لذلك، الأعمال التي كسبت بجانب بلاد واحدة أو الأعمال التي كسبت بين البلاد الإقليمية يجب
ان تلتفت في مجتمع الذي عريض مشتركهم ونحن نعلم ان جان وقت لتسيير النموذجي
التركي في هذا الموضوع.

فلم تكون متخصصاً بسعين تكليماً في "مؤتمرات الدراسة في البلاد الإسلامية" الذي
تنظم في تاريخ 24-27 أكتوبر في اسطنبول بجانب مركز دراسات الاستراتيجية التركي-
اسبوي [تاسام] (TASAM) و "وقف دراسات العلوم الإسلامية" [اساو] (ISAV). و لقد
كان هذا المؤتمر أول فعالية دولية في مجال الدراسة في تركيا و في هذه التقديمت
هابوالمتمخصصون تحريكت التعليمية الموروثة من التاريخ للبلاد الأعضاء للمنظمة
للمعتمدين الاسلامي وفعاليات التعليمية الحاضرة و وجهات النظر المستقل و خصوصاً للفعاليات
التعليمية التي لعاد الحاضر والمستقبل لوزارة الدراسة الوطنية لجمهورية تركيا

الاستاذ د. علي اوزك
رئيس اساو، (ISAV)

عليان شمسوي
رئيس تاسام (TASAM)

تقديم

حين حياة محمد صلى الله عليه و سلم انتشر الإسلام في جزيرة العرب، وبعد وفاته عليه السلام امتدحت هذا الانتشار في كثير من مناطق فترات آسيا و أفريقيا و أوروبا بالفتوحات التي لشعرت ملك عالم تقريبا، وهذه الفتوحات بدأ في تاريخ العلم عهدا جديدا، و في ما بعد، أخرجت ثقافات و أعمالا كثيرة في المجالات الفقهية و الفلسفية و الاقتصادية و المعمارية و الموسيقية في هذه الأقاليم التي سودها المسلمون.

و العامل الذي أنتج تأثيرا في ذلك العنصرية الإسلامية كان الكتاب فلوب المتأخرين في البلاد المنخفضة، و ينقلني ثقافت الناس في هذا القرن الواحد استنقت المسلمون من هذه الحضارات الموجودة في هذه الأقاليم المختلفة نون الاستعمار و أسس هذه الثقافات كان لتخصيل العلم و التربية و لذلك المسلمين درجة فوق العصر جعل هذه الحضارة دائما و مستمرا، و مع ذلك، له ضعف أن يقال: هذه الترجمة التعليمية و التربوية في البلاد التي تعيش فيها المجتمعات المسلمة بدافع الآن و في الأمر الواقع، ما يستفيد كثير منهم من إسهامات التعليمية و التربوية المعاصرة، ولكن مثلا أن ينظر إلى نسبة القراءة و الكتابة.

و في العينة التي نحن قد دخلنا العصر الحادي و العشرين، كل فعالية إيجابية أو سلبية التي ثقافت من جانب البلاد الأعضاء لمنظمة المؤتمر الإسلامي ليست محدودة بلعلم الإسلامي نفسه، بل العالم بأسره مهم بها، و كل يستفيد من التطورات الإيجابية، و التطور السلمي ليس مستغنا بالمعنى التي وقعت للنتيجة فيها، بل يمكن في كل مكان من العالم، وكما كان بين هذه البلاد بلاد تستطيع أن تباري البلاد العظمى تطورا، وهناك بلاد لا تستطيع أن تظهر علامة التطور ومن المعهود أن سبب الاختلاف بين هذه البلاد عدم المساعدة الضرورية للتعليم و التربية، و لا يمكن أحد أن الخصية الوحيدة التي تجعل الإنسان انسانا هي التعليم و التربية، و الفرق بين إنسان غير متعلم و بين بهيمة هو كونه إنسانا فقط.

تركبا يظهر فعاليات على نحو متزايد يوما بعد يوم لا في الأقاليم نفسها، بل في داخل المناسبات التي هو عضوها، وخاصة، منظمة المؤتمر الإسلامي تجرى خدمة مهمة و ثقيل على مسائل البلاد الشرقية من الاقتصاد إلى التعليم و من الصحة إلى التجارة و من العلاقات

İSLAMİ İLİMLER ARAŞTIRMA VAKFI
THE FOUNDATION FOR RESEARCH ISLAMIC SCIENCES
التقرير الاستراتيجي، رقم 21، نوفمبر 2007

TÜRKİYE STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ
TURKISH ASIAN CENTER FOR STRATEGIC STUDIES

مؤتمر الدراسة في البلاد الإسلامية اعلان النتيجة